

Національна академія наук України

ІНСТИТУТ КЛІТИННОЇ БІОЛОГІЇ ТА ГЕНЕТИЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ІКБГІ НАН України
академік НАН України

Микола КУЧУК

наказ № 26-А від 17 липня 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про порядок перезарахування результатів
неформального та інформального навчання
(навчальних дисциплін) в аспірантурі

Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України

СХВАЛЕНО

вченою радою ІКБГІ НАН України
протокол № 6 від 17 липня 2025 р.

КИЇВ
2025

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок перезарахування результатів неформального та інформального навчання (навчальних дисциплін) в аспірантурі Інституту клітинної біології та генетичної інженерії НАН України (далі - Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII у редакції станом на 12.05.2022 р.; постанов КМУ «Порядок присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» від 12 січня 2022 р. № 44; «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р. № 261; «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12.08.2015 р. № 579, «Методичних рекомендацій щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах»; розпорядження Президії НАН України від 25.04.2016 № 259 «Про діяльність наукових установ Національної академії наук України щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти»; Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії та доктора наук в Інституті клітинної біології та генетичної інженерії НАН України (далі – ІКБГІ НАН України), Правил прийому на навчання для здобуття третього (освітньо-наукового) та наукового рівнів вищої освіти в ІКБГІ НАН України відповідного року.

1.2. Це Положення визначає порядок визнання результатів неформального та інформального навчання для здобувачів, які:

- продовжують навчання в аспірантурі ІКБГІ НАН України після академічної відпустки або повторного навчання;
- поновлені на навчання в аспірантурі ІКБГІ НАН України після відрахування (зокрема й ті, що перервали навчання в інших ЗВО);
- переведені до аспірантури ІКБГІ НАН України з інших закладів вищої освіти;
- є учасниками програм академічної мобільності на території України чи поза її межами (далі – Учасники);
- вступають до аспірантури ІКБГІ НАН України для одночасного навчання за іншою спеціальністю.

1.3. Основі терміни та їх визначення:

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального

навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 академічних годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС. Кредити присвоюються Учасникам після завершення необхідної навчальної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується належним оцінюванням. Кількість кредитів, що присвоюється Учаснику, який демонструє досягнення результатів навчання, дорівнює кількості кредитів, що відповідають освітньому компоненту.

Академічна довідка – поточний запис освітніх досягнень Учасника, зокрема, для академічної мобільності, у якому зазначені освітні компоненти, які вони опанували, кількість набутих кредитів ЄКТС та отримані оцінки.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

Перезарахування кредитів – процес визнання кредитів, присвоєних в іншому закладі вищої освіти.

Ступенева мобільність – навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти одночасно.

Кредитна мобільність – навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття кредитів ЄКТС та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані у закладі вищої освіти постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного Учасника. При цьому загальний період навчання для таких Учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

1.4. Перезарахування кредитів на основі Договорів про співпрацю з ЗВО здійснюється автоматично.

2. Визнання результатів навчання

2.1. Визнання результатів неформального та інформального навчання здійснюється на основі ЄКТС. Порівняння обсягу навчального навантаження ґрунтується на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти відповідно до академічної довідки або іншого документа та результатів навчання, запланованих освітньо-науковою програмою (ОНП) ІКБГІ НАН України.

2.2. Обсяг додаткових кредитів, які аспірант може отримати за результатами визнання результатів неформального та інформального навчання не повинен перевищувати 1 кредиту за семестр.

2.3. Неформальна та інформальна освіта, як правило, організовується у вигляді короткострокових курсів, майстер-класів, семінарів тощо. Основними цілями такої освіти є задоволення особистісних та пізнавальних потреб її учасників.

2.4. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

2.5. Право на визнання результатів навчання у неформальній освіті поширюється на здобувачів ступеня доктор філософії в аспірантурі ІКБГІ НАН України.

2.6. Види неформальної та інформальної освіти:

- професійні курси/тренінги – це тренінги та/чи семінари з підвищення кваліфікацій та/чи здобуття нових навичок. Як правило, професійні курси проводяться в короткі періоди та в умовах «коворкінг простору»;
- громадська освіта – проєкти, які направлені на широкі верстви населення, особливо молодь, виконувати свою роль як активних громадян;
- онлайн освіта – інтернет-курси з великомасштабною інтерактивною участю та відкритим доступом через мережу Інтернет як самих слухачів, так і спікерів;
- мотиваційні лекції – навчання, яке базується на представленні кращих практик та досягнень спікера, дискусіях щодо практичного застосування набутих під час навчання навичок.

2.7. Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для дисциплін за вибором аспіранта, які знаходяться в індивідуальному навчальному плані.

2.8. Здобувач освіти звертається із заявою до гаранта ОНП з проханням про визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті. До заяви додаються будь-які документи (сертифікати, свідоцтва тощо), які підтверджують ті вміння, які здобувач освіти отримав під час навчання.

2.9. Гарант ОНП визначає навчальну дисципліну, що пропонується для перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті, або обґрунтовано відмовляє в цій можливості.

2.10. Гарант ОНП, проєктна група ІКБГІ НАН України та викладач, який викладає ту саму або споріднену навчальну дисципліну, розглядають заяву здобувача освіти, вивчають надані документи, за необхідності проводять

співбесіду із здобувачем та або перезараховують результати навчання, або призначають атестацію.

2.11. За умови необхідності проведення атестації, здобувача ознайомлюють з програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. В такому випадку здобувачу дається 10 робочих днів для підготовки до атестації, за результатом якої виставляється підсумкова оцінка за шкалою національною та ЄКТС. Якщо здобувач отримав менше 60 балів, то йому не зараховуються результати навчання у неформальній та/або інформальній освіті.

2.12. За підсумками роботи формується протокол, у якому міститься висновок про зарахування чи не зарахування результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті (кредитів дисципліни). Протоколи зберігаються протягом 4 років.

2.13. Висновок про зарахування чи не зарахування результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у відповідній дисципліні (кредитів дисципліни) заслуховується та затверджується на вченій раді ІКБГІ НАН України.

2.14. При зарахуванні результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у навчальній дисципліні до навчальної картки здобувача вносяться: назва дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер протоколу проєктної групи).

2.15. У разі негативного висновку щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернутися із заявою про апеляцію до голови апеляційної комісії. Апеляційна комісія протягом 5 робочих днів за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

3. Оформлення документів

3.1 Підготовка матеріалів щодо перезарахування результатів неформального та інформального навчання та визначення академічної різниці покладається на проєктну групу ІКБГІ НАН України.

3.2 Академічна довідка та подання щодо академічної різниці навчальних дисциплін зберігаються у особовій справі аспіранта.

3.3 До індивідуального навчального плану аспіранта вносять записи про перезарахування результатів неформального та інформального навчання, які засвідчуються підписом Гаранта ОНП та вченого секретаря ІКБГІ НАН України. Оцінки проставляються за чинною в ІКБГІ НАН України шкалою.

3.4 Для осіб, які мають іноземні документи про освіту, визнання результатів навчання та академічної різниці здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти та науки України від 05.05.2015 р. №504.

4. Прикінцеві положення

4.1. Положення про перезарахування результатів неформального та інформального навчання в аспірантурі ІКБГІ НАН України приймається на засіданні вченої ради та затверджується наказом директора.

4.2 Зміни до Положення про перезарахування результатів неформального та інформального навчання в аспірантурі ІКБГІ НАН України приймаються в такому ж порядку, що і саме Положення.